

Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

EGZAMIN MATURALNY 2010

HISTORIA

POZIOM PODSTAWOWY

Klucz punktowania odpowiedzi

MAJ 2010

Zadanie 1. (0–3)**A.**

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie na ilustracji cech charakterystycznych sztuki egipskiej (II 6)
--------------------------	--

2 p. – za podanie dwóch cech (1p. za każdą cechę)

Przykładowe odpowiedzi

- *inskrypcje wykonane pismem hieroglificznym*
- *postaci przedstawione zgodnie z kanonem obowiązującym w sztuce egipskiej*
- *sposób przedstawienia bóstw*
- *kartusz*

B.

Korzystanie z informacji	Umieszczenie obiektu w kręgu cywilizacyjnym (II 6)
--------------------------	--

1 p. – za podanie nazwy cywilizacjiPoprawna odpowiedź
*cywilizacja egipska***Zadanie 2. (0–2)****A.**

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji – rozpoznanie postaci historycznej na podstawie tekstu (II 5)
--------------------------	--

1 p. – za zidentyfikowanie władcyPoprawna odpowiedź
*Salomon***B.**

Korzystanie z informacji	Umieszczenie w przestrzeni obiektu opisanego w tekście (II 1)
--------------------------	---

1 p. – za uzupełnienie zdania – wskazanie właściwego obszaru (oznaczenie 3)

Poprawna odpowiedź

Miejscowość, w której znajdowała się budowla sakralna opisana w tekście źródłowym, została oznaczona na mapie numerem 3.

Zadanie 3. (0–4)**A.**

Korzystanie z informacji	Umieszczenie w przestrzeni wydarzeń opisanych w tekstach źródłowych (II 1)
--------------------------	--

2 p. – za wskazanie dwóch bitew (1p. za każdą poprawną nazwę bitwy)

Poprawne odpowiedzi

- W źródle 1. opisano *bitwę pod Maratonem*
- W źródle 2. opisano *bitwę u wybrzeży Salaminy*

B.

Korzystanie z informacji	Umieszczenie w czasie wydarzeń opisanych w tekstach źródłowych (II 1)
--------------------------	---

2 p. – za odszukanie na taśmie chronologicznej dat dwóch bitew (1p. za każdą poprawną datę)

Poprawne odpowiedzi

- W źródle 1. opisano bitwę, której datę oznaczono numerem *2 (490 r. p.n.e.)*
- W źródle 2. opisano bitwę, której datę oznaczono numerem *3 (480 r. p.n.e.)*

Zadanie 4. (0–2)

A.

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie cechy charakterystycznej cywilizacji rzymskiej na podstawie ilustracji (II 6)
--------------------------	---

1 p. – za podanie nazwy stroju Rzymian

Poprawna odpowiedź

toga

B.

Wiomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością antycznych korzeni współczesnych zjawisk kulturowych (I)
-----------------------	--

1 p. – za podanie zawodu

Przykładowe odpowiedzi

- *sędzia*
- *adwokat*
- *prokurator*
- *radca prawny*
- *pracownik naukowy wyższej uczelni*

Zadanie 5. (0–2)

A.

Korzystanie z informacji	Umieszczenie w przestrzeni zjawiska społecznego opisanego w tekście (II 1)
--------------------------	--

1 p. – za podanie państwa, w którym występowało opisanie zjawisko

Poprawna odpowiedź

imperium rzymskie [Rzym]

B.

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie i podanie nazwy zjawiska społecznego skomentowanego w tekście (II 5)
--------------------------	--

1 p. – za podanie nazwy zjawiska

Poprawna odpowiedź

korupcja [łapownictwo, sprzedajność, przekupność]

Zadanie 6. (0–3)

Korzystanie z informacji	Umieszczenie w przestrzeni opisanych budowli obronnych świata starożytnego (II 1)
--------------------------	---

3 p. – za podanie nazw trzech państw (1p. za każde poprawnie podane państwo)

Poprawne odpowiedzi

1. *Chiny [Cesarstwo Chińskie]*
2. *Ateny*
3. *Rzym [Cesarstwo Rzymskie, imperium rzymskie]*

Zadanie 7. (0–2)**A.**

Tworzenie informacji	Porównanie sytuacji politycznej, w której miały miejsce wydarzenia opisane w tekstach i sformułowanie wniosku (III 1)
----------------------	---

1 p. – za sformułowanie wniosku, w którym zdający zwróci uwagę na sytuację polityczną w Cesarstwie Niemieckim umożliwiającą koronację władców Polski bez zgody cesarza

Przykładowe odpowiedzi

- *Obie koronacje opisane w źródłach odbyły się bez zgody Cesarstwa, co powodowało, że uważano je w Niemczech za bezprawne.*
- *Do obydwóch koronacji doszło, gdy w Niemczech panował niepokój, co uniemożliwiało Niemcom interwencję w wewnętrzne sprawy Polski.*
- *Uwaga panów niemieckich była skupiona na sprawach wewnętrznych, co uniemożliwiało im interwencję przeciwko koronacjom w Polsce.*
- *Śmierć cesarza Henryka, a później walka o władzę w Niemczech odwracały uwagę panów niemieckich od spraw polskich.*

0 p. – za sformułowanie wniosku, w którym zdający nie odniesie się do sytuacji w Niemczech

Przykładowa błędna odpowiedź

Obie koronacje odbyły się bez zgody jednej z zainteresowanych stron.

B.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością wydarzeń i postaci w nich uczestniczących (I)
-------------------------	---

1 p. – za podkreślenie imienia papieża Grzegorza VII (2)

Zadanie 8. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością wydarzeń dotyczących początków chrześcijaństwa w Europie (I)
-------------------------	--

2 p. – za uzupełnienie tabeli (1 p. za każdą odpowiedź)

Poprawne odpowiedzi

1. *Chlodwig (Klodwig)*
2. *X w.*

Zadanie 9. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością terminów historycznych z historii średniowiecza (I)
-------------------------	---

2 p. – za wskazanie dwóch zdań prawdziwych

Poprawne odpowiedzi

Zdania 1 i 3 są prawdziwe.

Zadanie 10. (0–4)

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością dokonań postaci na podstawie fragmentów biografii (I)
-------------------------	---

4 p. – za uzupełnienie tabeli – zidentyfikowanie postaci czterech świętych (1 p. za każdą poprawną identyfikację)

Poprawne odpowiedzi

1. *św. Wojciech*
2. *św. Franciszek (z Asyżu)*
3. *św. Jadwiga Śląska*
4. *św. Joanna d’Arc*

Zadanie 11. (0–4)

A.

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie cech charakterystycznych stylów w sztuce na podstawie źródeł ikonograficznych (II 6)
--------------------------	--

2 p. – za określenie stylu dwóch rzeźb (1 p. za każdą poprawną odpowiedź)

Poprawne odpowiedzi

- A. *renesans*
- B. *gotyk*

B.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością stylów w sztuce średniowiecza (I)
-------------------------	---

2 p. – za wskazanie dwóch stylów (1 p. za każdy poprawnie wybrany styl)

Poprawne odpowiedzi

- *romanizm*
- *gotyk*

Zadanie 12. (0–2)

Tworzenie informacji	Analiza danych statystycznych i ocena prawdziwości podanych wniosków (III 2)
----------------------	--

2 p. – za wskazanie dwóch zdań prawdziwych

Poprawne odpowiedzi

Zdania 1 i 4 są prawdziwe.

Zadanie 13. (0–3)**A.**

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie władcy na podstawie analizy fragmentu wiersza (II 5)
--------------------------	--

1 p. – za rozpoznanie władcy

Poprawna odpowiedź

Władysław [II] Jagiełło [Jagiello]

B.

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie wydarzenia na podstawie analizy fragmentu wiersza (II 5)
--------------------------	--

1 p. – za identyfikację wydarzenia

Poprawna odpowiedź

bitwa pod Grunwaldem

C.

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie wydarzenia na podstawie analizy fragmentu wiersza (II 5)
--------------------------	--

1 p. – za identyfikację wydarzenia

Poprawna odpowiedź

unia polsko-litewska [unia w Horodle]

Zadanie 14. (0–3)

A.

Korzystanie z informacji	Zidentyfikowanie postaci dygnitarza na podstawie tekstu (II 5)
--------------------------	--

1 p. – za rozpoznanie postaci

Poprawna odpowiedź

[Jan] Zamoyski

B.

Korzystanie z informacji	Wyszukiwanie informacji z tekstu (II 7)
--------------------------	---

2 p. – za podanie dwóch dokonań, o których mowa w tekście (1 p. za każdą poprawną odpowiedź). Zdający otrzymuje punkty w części B, jeżeli udzielił prawidłowej odpowiedzi w części A.

Przykładowe odpowiedzi

- *zgromadzenie olbrzymiego majątku*
- *sprawowanie jednego z najwyższych urzędów państwowych*
- *zbudowanie miasta*
- *zdobycie zaufania króla*

0 p. – za podanie dokonania Zamoyskiego spoza przytoczonego tekstu

Przykładowe błędne odpowiedzi

- *utworzenie uczelni w Zamościu*
- *wpływ na ustanowienie elekcji viritim*

Zadanie 15. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością pojęć z zakresu historii polskiej wojskowości (I)
-------------------------	---

3 p. – za uzupełnienie tabeli z informacjami dotyczącymi historii wojskowości (1 p. za każde poprawne pojęcie)

Poprawne odpowiedzi

1. *kaprowie [flota kaperska]*
2. *wojsko kwarciane*
3. *husaria*

Zadanie 16. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością faktografii na temat wojen Rzeczypospolitej w XVII w. (I)
-------------------------	---

3 p. – za uzupełnienie tabeli (1 p. za każdą odpowiedź)

1. Przykładowe odpowiedzi

- *utrata części Inflant*
- *Polska zrezygnowała z części Inflant (na rzecz Szwecji)*
- *granica ze Szwecją wracała do stanu sprzed 1655 r.*

Uwaga: w części 1. za podanie informacji, które nie dotyczą zmian terytorialnych egzaminator nie przyznawał punktu, np. za odpowiedź: *wycofanie wojsk szwedzkich z Rzeczypospolitej*

2. Poprawna odpowiedź *1686 r.*
3. Poprawna odpowiedź *pokój w Karłowicach*

Zadanie 17. (0–2)

A.

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji – zidentyfikowanie władcy, który podpisał przedstawiony dokument (II 5)
--------------------------	--

1 p. – za wskazanie władcy Stanisława Leszczyńskiego (2)

B.

Tworzenie informacji	Ocena skutków traktatu politycznego przytoczonego w zadaniu (III 2)
----------------------	---

1 p. – za określenie niekorzystnego wpływu traktatu na Rzeczypospolitą

Przykładowe odpowiedzi

- *Były negatywne dla Rzeczypospolitej (bo uzależniały Polskę od Szwecji).*
- *Pozwalały Szwedom na eksploataowanie Polski, więc były niekorzystne dla Rzeczypospolitej.*

0 p. – za odpowiedź zawierającą błąd merytoryczny

Przykładowa błędna odpowiedź

Szwedzi, działając w sojuszu z władcą saskim, niszczyli kraj, więc traktat był niekorzystny dla Polski.

Zadanie 18. (0–2)

A.

Korzystanie z informacji	Zidentyfikowanie instytucji na podstawie tekstu – podanie pełnej nazwy instytucji (II 7)
--------------------------	--

1 p. – za zidentyfikowanie instytucji

Poprawna odpowiedź

Komisja Edukacji Narodowej [Komisja nad Edukacją Młodzi Szlacheckiej Dozór Mająca]

B.

Korzystanie z informacji	Umieszczenie w czasie wydarzenia, o którym mowa w tekście (II 1)
--------------------------	--

1 p. – za podkreślenie odpowiedzi – sejm rozbiorowy w 1773 r. (3)

Zadanie 19. (0–2)

A.

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie i podanie nazwy powstania narodowego na podstawie informacji zawartych w źródle (II 7)
--------------------------	--

1 p. – za zidentyfikowanie wydarzenia

Poprawna odpowiedź

powstanie kościuszkowskie [insurekcja kościuszkowska, insurekcja warszawska]

B.

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie cech charakterystycznych epoki na podstawie źródła ikonograficznego (II 6)
--------------------------	--

1 p. – za wskazanie ilustracji oznaczonej numerem 2.

Zadanie 20. (0–4)

A.

Tworzenie informacji	Analiza danych statystycznych i ocena prawdziwości podanych wniosków (III 2)
----------------------	--

2 p. – za wskazanie dwóch zdań prawdziwych

Poprawne odpowiedzi

Zdania 1 i 3 są prawdziwe.

B.

Korzystanie z informacji	Wyszukiwanie informacji w źródle statystycznym (II 7)
--------------------------	---

1 p. – za poprawne wskazanie krajów/obszarów

Poprawna odpowiedź

Holandia, państwa włoskie

C.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością pojęć z zakresu historii epoki napoleońskiej (I)
-------------------------	--

1 p. – za podanie terminu

Poprawna odpowiedź

blokada kontynentalna

Zadanie 21. (0–2)**A.**

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji i zidentyfikowanie władcy na podstawie tekstu (II 5)
--------------------------	---

1 p. – za wskazanie cara Mikołaja I (3)**B.**

Korzystanie z informacji	Uogólnienie informacji i rozpoznanie wydarzenia, którego interpretację przedstawiono w tekście (II 5)
--------------------------	---

1 p. – za podanie decyzji sejmu, która pozbawiła tronu cara Mikołaja I

Przykładowe odpowiedzi

- *detronizacja cara przez sejm powstańczy*
- *pozbawienie cara tronu w Królestwie Polskim*

Zadanie 22. (0–2)

Korzystanie z informacji	Umieszczenie w czasie wydarzeń przedstawionych na mapach Półwyspu Apenińskiego (II 1)
--------------------------	---

2 p. – za wybranie tytułów dwóch map (1 p. za każdą poprawną odpowiedź)

Poprawne odpowiedzi

- A. 3 (*Półwysep Apeniński w 1914 r.*)
B. 2 (*Półwysep Apeniński w 1815 r.*)

Zadanie 23. (0–2)**A.**

Korzystanie z informacji	Wyjaśnienie przyczyny krytycznej oceny zachowania uczestniczek balu, o którym mowa w tekście (II 2)
--------------------------	---

1 p. – za wyjaśnienie przyczyny krytycznej oceny zachowania uczestniczek balu dokonanej przez Polaków

Przykładowe odpowiedzi

- *Wzięcie udziału w balu uważano za przejaw braku patriotyzmu, gdyż obowiązywała żałoba narodowa.*
- *Negatywnie oceniano Polki, ponieważ złamały żałobę narodową i wzięły udział w balu.*
- *Trwało powstanie, Polacy ginęli w walce z zaborcą rosyjskim, a kobiety, nie bacząc na to, uczestniczyły w balu zorganizowanym przez namiestnika.*

0 p. – za błędne odczytanie treści wiersza

Przykładowe błędne odpowiedzi

- *Postawa Polek spotkała się z dezaprobatą społeczeństwa.*
- *Potępiano ten sposób robienia kariery.*

B.

Korzystanie z informacji	Wybieranie z tekstu informacji wyjaśniających stanowisko autora (II 7)
--------------------------	--

1 p. – za wyjaśnienie, w którym zdający zwróci uwagę na stwierdzenie autora, że kobiety uczestniczące w balu poświęcały własną godność dla uchronienia mężów przed zsyłką na Sybir

Przykładowe odpowiedzi

- *Autor wiersza uważa, że niektóre Polki wzięły udział w balu, by nie narażać swoich mężów na represje ze strony władz carskich.*
- *Według autora kobiety tak postępowały, ponieważ kierowały się uczuciem i chęcią uchronienia swoich mężów przed karą zesłania.*

0 p. – za błędne odczytanie stanowiska autora wiersza

Przykładowa błędna odpowiedź

Autor wiersza nie potępia Polek biorących udział w balu, gdyż uważa, że nie robiły one nikomu krzywdy.

Zadanie 24. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością osiągnięć cywilizacyjnych XIX wieku (I)
-------------------------	---

1 p. – za wskazanie mikroskopu optycznego (3)

Zadanie 25. (0–3)

A.

Tworzenie informacji	Analiza danych statystycznych – porównanie procesów ekonomicznych na dwóch obszarach (III 1)
----------------------	--

1 p. – za porównanie struktury zatrudnienia na terytorium Królestw Polskiego i Wielkiej Brytanii

Przykładowe odpowiedzi

- *W Wielkiej Brytanii większy odsetek pracowników był zatrudniony w przemyśle, handlu, komunikacji i górnictwie niż w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie, a w Królestwie Polskim – odwrotnie.*
- *W przemyśle, handlu, komunikacji i górnictwie w Wielkiej Brytanii był zatrudniony większy procent pracowników niż w Królestwie Polskim.*

B.

Tworzenie informacji	Analiza danych statystycznych – porównanie procesów ekonomicznych na dwóch obszarach (III 1)
----------------------	--

1 p. – za porównanie struktury zatrudnienia na terytorium Królestwa Polskiego i Rosji

Przykładowe odpowiedzi

- *W Królestwie Polskim większy odsetek pracowników był zatrudniony w przemyśle, handlu, komunikacji i górnictwie niż w Rosji.*

- W Królestwie Polskim i w Rosji odsetek ludności zatrudnionej w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie jest większy niż odsetek zatrudnionych w przemyśle, handlu, komunikacji i górnictwie.

C.

Tworzenie informacji	Sformułowanie wniosku, uwzględniającego zmiany w rozwoju gospodarczym trzech obszarów (III 2)
----------------------	---

1 p. – za sformułowanie wniosku, w odniesieniu do opinii historyka przedstawionej w poleceniu, z uwzględnieniem struktury zatrudnienia trzech wskazanych obszarów

Przykładowa odpowiedź

Królestwo Polskie nie dorównywało poziomem rozwoju gospodarczego Wielkiej Brytanii, ale przewyższało Rosję.

0 p. – za sformułowanie błędnego wniosku i takiego, który nie spełnia wskazanych w poleceniu kryteriów, np. uwzględnia tylko dwa obszary

Przykładowa błędna odpowiedź

Sytuacja w Królestwie Polskim i w Rosji, w porównaniu z Wielką Brytanią, była taka sama.

Zadanie 26. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością dokonań wskazanych postaci z XIX i XX w. (I)
-------------------------	--

3 p. – za uzupełnienie tabeli i rozpoznanie postaci trzech sławnych kobiet (1 p. za każdą poprawną odpowiedź)

Poprawne odpowiedzi

1. *Maria Skłodowska-Curie*
2. *Róża Luksemburg*
3. *Helena Modrzejewska*

Zadanie 27. (0–2)

Korzystanie z informacji	Uporządkowanie chronologiczne wydarzeń historycznych – wskazanie w podanym zestawie wydarzenia chronologicznie pierwszego – A i ostatniego – B (II 1)
--------------------------	---

2 p. – za wskazanie dwóch wydarzeń wg podanego kryterium (1 p. za każdą odpowiedź)

Poprawne odpowiedzi

A – Utworzenie Związku Niemieckiego

B – Zamach na arcyksięcia Franciszka Ferdynanda w Sarajewie

Zadanie 28. (0–3)

A.

Korzystanie z informacji	Korzystanie z tablicy genealogicznej i źródła pisanego – odczytywanie informacji (II 7)
--------------------------	---

2 p. – za wskazanie dwóch postaci (1 p. za każdą odpowiedź)

Poprawne odpowiedzi

- *Wojciech*
- *Tadeusz*

B.

Korzystanie z informacji	Korzystanie z tablicy genealogicznej – odczytywanie informacji (II 7)
--------------------------	---

1 p. – za poprawne wskazanie stopnia pokrewieństwa

Poprawna odpowiedź

Malarz Juliusz Kossak dla pisarki Magdaleny Samozwaniec był *dziadkiem*.

Zadanie 29. (0–3)

A.

Korzystanie z informacji	Uogólnianie informacji – rozpoznanie i podanie nazw rewolucji rosyjskich (II 5)
--------------------------	---

2 p. – za rozpoznanie wydarzeń i podanie nazw obu rewolucji rosyjskich (1 p. za każdą odpowiedź)

Poprawne odpowiedzi

- *rewolucja lutowa*
- *rewolucja październikowa*

B.

Korzystanie z informacji	Umieszczenie w czasie wydarzeń opisanych w tekście (II 1)
--------------------------	---

1 p. – za poprawną datę

Poprawna odpowiedź

1917 r.

0 p. – za błędną datę lub podanie dwóch dat, w tym jednej błędnej, np. *1905* i *1917*

Zadanie 30. (0–2)**A.**

Korzystanie z informacji	Uogólnianie informacji z tekstu – wskazanie adresata listu (II 5)
--------------------------	---

1 p. – za identyfikację adresata listu

Poprawna odpowiedź

*Dmowski***B.**

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością ruchów politycznych z początku XX w. (I)
-------------------------	--

1 p. – za podanie nazwy ruchu politycznego

Poprawna odpowiedź

*endecja [narodowa demokracja], ruch narodowy***Zadanie 31. (0–2)****A.**

Korzystanie z informacji	Odczytywanie informacji ze źródła ikonograficznego – identyfikacja postaci (II 7)
--------------------------	---

1 p. – za identyfikację polityka

Poprawna odpowiedź

*[Eugeniusz] Kwiatkowski***B.**

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością okręgu przemysłowego w II Rzeczypospolitej (I)
-------------------------	--

1 p. – za rozwinięcie skrótu COP i podanie pełnej nazwy

Poprawna odpowiedź

*Centralny Okręg Przemysłowy***Zadanie 32. (0–3)****A.**

Korzystanie z informacji	Uogólnianie informacji – rozpoznanie wydarzenia opisanego w tekście (II 5)
--------------------------	--

1 p. – za rozpoznanie wydarzenia i wskazanie na zbrodnię katyńską

Przykładowe odpowiedzi

- *zamordowanie polskich oficerów w Katyniu (mord katyński, zbrodnia katyńska)*
- *odkrycie grobów pomordowanych oficerów (w Katyniu)*

B.

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością działalności ważnej postaci z dziejów Polski w okresie II wojny św. (I)
-------------------------	---

2 p. – za podanie dwóch funkcji, które pełnił gen. Władysław Sikorski (1 p. za każdą funkcję)

Przykładowe odpowiedzi

- *Premier (Rządu Polskiego na Uchodźstwie)*
- *Naczelnny Wódz (Armii Polskiej)*
- *Generalny Inspektor Sił Zbrojnych*
- *minister spraw wojskowych*

0 p. – za odpowiedzi: *dowódca, minister*

Zadanie 33. (0–5)

Korzystanie z informacji	Umieszczenie w czasie wydarzeń opisanych w tekście (II 1)
--------------------------	---

5 p. – za zidentyfikowanie wydarzeń i podanie pięciu dat rocznych (1 p. za każdą poprawną odpowiedź)

Poprawne odpowiedzi

1. 1939 r.
2. 1941 r.
3. 1943 r.
4. 1944 r.
5. 1945 r.

Zadanie 34. (0–5)

Tworzenie informacji	Analiza źródła ikonograficznego – wyjaśnienie treści rysunku satyrycznego i sformułowanie interpretacji jego elementów (III 2 i III 3)
----------------------	--

5 p. – zdający otrzymuje: 1 p. za wyjaśnienie treści propagandowej rysunku: krytykę (ośmieszenie) przemian gospodarczych w Polsce przełomu lat 40. i 50., oraz 4 p. za interpretację (opis) wybranych elementów rysunku satyrycznego służących wyjaśnieniu treści propagandowej, np.

- „maszyny gospodarczej” (prasa, wyżymaczka, maglownica) symbolizującej zmiany, którym poddawane jest „polskie społeczeństwo” (polski robotnik); zdający może napisać, że tym zmianom poddawana jest gospodarka w Polsce
- elementu maszyny z napisem „Trzylatka” symbolizującej Trzyletni Plan Odbudowy Gospodarki (z lat 1947–1949 – w jego końcowej fazie zaczęto realizować wzorce radzieckie – forsowna industrializacja)
- elementu maszyny z napisem „Sześciolatka” symbolizującej Plan Sześcioletni (z lat 1950–1955, który zakładał przemiany gospodarcze wzorowane na radzieckich)
- napisu „Made in Russia”, który informuje, że w Polsce powiela się radzieckie wzorce gospodarcze
- osoby obsługującej maszynę; osoba w fartuchu symbolizuje reżim partyjny

Uwaga: W przypadku, gdy zdający nie określił wymowy rysunku i poprzestał na opisie, ale interpretacja (opis) elementów rysunku wyraźnie wskazuje na krytykę przemian gospodarczych w Polsce na przełomie lat 40. i 50. należy przyznać 1 punkt za wyjaśnienie treści propagandowej.

Przykładowa odpowiedź

Rysunek w satyryczny sposób demaskuje przemiany gospodarcze w Polsce po II wojnie światowej. Pokazuje, jak polskie społeczeństwo jest eksploatowane w wyniku realizacji planów gospodarczych, których założenia, np. forsowna industrializacja są powieleniem wzorców gospodarki radzieckiej (napis „Made in Russia”). Plany gospodarcze są przedstawione w postaci elementów maszyny, które są podpisane popularnymi nazwami planów kolejno realizowanych – trzyletniego (1947–1949) i sześcioletniego (1950–1955). Maszynę wprawia w ruch reżim partyjny, o czym informuje napis na fartuchu robotnika. Nietrudno domyślić się, jak zły rezultat przyniesie ta działalność.

Zadanie 35. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Wykazanie się znajomością pojęć dotyczących historii powszechnej po II wojnie światowej (I)
-------------------------	---

3 p. – za uzupełnienie tabeli i podanie trzech pojęć związanych z historią najnowszą Trzeciego Świata (1 p. za każdą odpowiedź)

Poprawne odpowiedzi

1. *taktyka biernego oporu*
2. *Wielki Skok*
3. *apartheid*

Zadanie 36. (0–3)

A.

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie wydarzenia, o którym opinię zaprezentowano w tekście (II 7)
--------------------------	---

1 p. – za identyfikację wydarzenia

Przykładowe odpowiedzi

- *interwencja wojsk polskich w Czechosłowacji*
- *udział żołnierzy polskich w operacji [wojsk Układu Warszawskiego] o kryptonimie „Dunaj”*

0 p. – za błędne rozpoznanie wydarzenia

Przykładowa błędna odpowiedź

„praska wiosna”

B.

Tworzenie informacji	Porównanie wydarzeń historycznych – wskazanie podobieństwa między wydarzeniami (III 1)
----------------------	--

1 p. – za wyjaśnienie przyczyny nawiązania do wydarzenia z 20-lecia międzywojennego

Przykładowa odpowiedź

- Autor listu porównuje sytuację w 1968 r. do wydarzeń z 1938 r., gdy wojsko polskie wkroczyło na teren Czechosłowacji.
- Autor zestawia zajęcie Zaolzia przez wojsko polskie w 1938 r. z wydarzeniami z 1968 r. (dostrzega podobieństwo).

0 p. – za błędne wyjaśnienie przyczyny lub brak porównania obu wydarzeń

Przykładowa błędna odpowiedź

Autor listu przypomina to wydarzenie, gdyż wiele osób uważało, że było ono ważne w historii Polski.

C.

Tworzenie informacji	Uzasadnienie sformułowanej przez autora tekstu oceny (III 3)
----------------------	--

1 p. – za uzasadnienie oceny decyzji rządu polskiego dokonanej przez autora listu

Przykładowe odpowiedzi

- Autor uważa, że decyzja rządu nie była zgodna z wolą społeczeństwa.
- Autor listu sądzi, że podjęto decyzję wbrew opinii publicznej.
- Radiosłuchacz uważa, że decyzja rządu uczyniła z narodu polskiego najeźdźcę (agresora).
- Autor konfrontuje decyzję rządu polskiego z decyzją rządów państw, które nie wzięły udziału w interwencji w Czechosłowacji.

0 p. – za błędne uzasadnienie

Przykładowa błędna odpowiedź

Autor nie identyfikuje się z rządem.

Zadanie 37. (0–2)

Korzystanie z informacji	Uporządkowanie chronologiczne wydarzeń historycznych – wskazanie w podanym zestawie wydarzenia chronologicznie pierwszego – A i ostatniego – B (II 1)
--------------------------	---

2 p. – za wskazanie dwóch wydarzeń wg podanego kryterium (1 p. za każdą poprawną odpowiedź)

Poprawne odpowiedzi

A – Objęcie funkcji I sekretarza KC PZPR przez Edwarda Gierka

B – Obrady „Okrągłego Stołu”

Zasady oceniania:

- klucz odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorcem sformułowania (poza odpowiedziami jednowyrazowymi i do zadań zamkniętych)
- w kluczu odpowiedzi, przy poszczególnych zadaniach – w nawiasach, podano odpowiedzi alternatywne, możliwe rozszerzenia
- za odpowiedzi do poszczególnych zadań egzaminator przyznawał wyłącznie pełne punkty
- za zadania otwarte, za które można przyznać tylko jeden punkt, egzaminator przyznawał punkt wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną
- za zadania, za które można przyznać więcej niż jeden punkt, egzaminator przyznawał tyle punktów, ile prawidłowych elementów odpowiedzi (zgodnie z wyszczególnieniem w kluczu) przedstawił zdający
- jeśli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech itp.) niż wynika z polecenia w zadaniu, ocenie podlegało tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), o ile jest mowa w poleceniu
- jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe, które nie wynikają z polecenia w zadaniu) świadczą o zupełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają udzielonej prawidłowej odpowiedzi, to odpowiedź taką egzaminator oceniał na zero punktów.